

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

Мова і влада
підготовки магістра

Луцьк 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «МОВА І ВЛАДА» підготовки
магістра

Розробник:

Ущина Валентина Антонівна, доктор філологічних наук, професор
кафедри англійської філології

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: Шелудченко С. Б.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні
кафедри англійської філології (протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.).

Завідувач кафедри

англійської англійської філології

Ущина В. А.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	А Освіта А4 Середня освіта А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) А4.021 Англійська мова та зарубіжна література Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література. Магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-й
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) 14 год. Консультації 8 год.
	Самостійна робота 88 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	А Освіта А4 Середня освіта А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) А4.021 Англійська мова та зарубіжна література Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література. Магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-й
		Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год. Консультації 14 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 96год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Ущина Валентина Антонівна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор кафедри англійської філології
Посада	Завідувач
Контактна інформація	м.т. (050)1335905;
	vushchyna@vnu.edu.ua, uval@ukr.net
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
	Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація. Курс «Мова і влада» розкриває роль і значення мови у продукуванні, підтриманні та зміні владних стосунків у суспільстві. **Предметом** курсу є особливості взаємозв'язків між мовою та владою на різних рівнях соціальної інтеракції – від асиметрії безпосередніх мовленнєвих контактів у мікро-соціальних групах до нерівного доступу до медіа-ресурсів та інших засобів соціального впливу у макро-соціальних комунікативних умовах. ЗО здобувають навички розпізнавати приховані ідеологічні установки у мовленнєвій поведінці користувачів мови, виявляти вплив мови на процеси домінування одних індивідів або груп (націй, рас, гендерів) над іншими, аналізувати мовні засоби маніпулювання задля досягнення влади і домінантності; ідентифікувати вербальні та невербальні сигнали нерівності та використовувати їх на свою користь; здійснювати систематизовані процедури критичного аналізу будь-якого дискурсу (як інституційного, так і побутового).

Пререквізити:

- володіти англійською мовою на рівні не нижче C1
- чинні напрямки сучасної лінгвістики
- співвідношення літературної мови і її нелітературних форм
- основні методи лінгвістичних досліджень
- користуватися термінологією лінгвістики
- аналізувати мовні засоби у текстах різних стилів та реєстрів
- виявляти вплив таких соціолінгвістичних маркерів комунікації як гендер, вік, форми звертання
- проводити аналіз комунікативної ситуації
- використання термінології лінгвістики та суміжних наук
- вирізняти чинники, що впливають на соціальну диференціацію мов
- розуміти вплив соціальних і психологічних на мовленнєву поведінку учасників комунікації

2. Мета і завдання. Метою ВОК є формування у ЗО належного теоретико-методологічного кругозору для майбутньої професійної роботи та

практичної реалізації власних дослідницьких інтересів. Відтак реалізується зв'язок завдань з кваліфікаційною характеристикою, що засвідчується зазначеними у навчальній програмі практичними вміннями ЗО. Ефективному викладанню освітнього компонента слугує комплекс **методів**, зокрема словесні (розповідь, пояснення, лекція, бесіда, інструктаж, робота з книгою, навчальна дискусія, диспут); наочні (спостереження, демонстрування, ілюстрування); практичні (практична робота).

3. Soft Skills

Комунікація: Вміння чітко та ефективно висловлювати свої думки усно та письмово, слухати інших, вести переговори та будувати відносини.

Критичне мислення: Здатність аналізувати інформацію, оцінювати аргументи, розв'язувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення.

Креативність: Вміння генерувати нові ідеї, знаходити нестандартні рішення та адаптуватися до змін.

Лідерство: Здатність мотивувати, надихати та вести за собою команду, приймати відповідальні рішення та досягати спільних цілей.

Робота в команді: Вміння співпрацювати з іншими, ефективно розподіляти обов'язки, вирішувати конфлікти та досягати спільного результату.

Емоційний інтелект: Здатність розуміти та управляти своїми емоціями та емоціями інших, будувати позитивні відносини та вирішувати конфлікти.

Управління часом: Вміння планувати та організовувати свій час, розставляти пріоритети та дотримуватися дедлайнів.

Адаптивність: Здатність швидко пристосовуватися до нових умов, ситуацій та вимог.

Вирішення проблем: Вміння ідентифікувати проблеми, аналізувати їх причини, знаходити та впроваджувати рішення.

Впевненість у собі: Віра у власні сили та можливості, здатність до самопрезентації та відстоювання своєї точки зору.

Таблиця 2 (Денна форма)

IV. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Language and Power. Theory and Practice							
Тема 1 <i>Language as one of the most powerful forces in human culture.</i> Structures of language and structures of power. Social theories of power. Linguistic approaches to studying power. Power and Dominance. Language of power and power of language	31	4	3		22	2	ДС + ДБ + РК / 5

Тема 2. <i>The Persuasive use of language in advertising and politics</i> Language as a tool of forming people's beliefs, values and ideologies. Worldview and language. Argumentative ploys and fallacies. Standards of critical thinking as a powerful source of human mind. Unequal access to public discourse as unequal access to power resources	29	2	3		22	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	60	6	6		44	4	20
Змістовий модуль 2. Language, Power and Social Relations							
Тема 3. <i>Language and Interaction in Institutional Discourse.</i> Linguistic inequality in medical discourse. Language and power relations in academic communication. Power and dominance in job interviews. Language and inequality of immigrant services	30	2	4		22	2	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. <i>Ethnic, racial, and gender inequality</i> Language as human rights issue. The cultural and economic dominance of certain languages. Diglossia and linguistic inequality. Endangered languages. Language death. Gender and linguistic inequality. White supremacism. Power of masculinity and hetero-normativity.	30	2	4		22	2	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 2	60	4	8		44	4	20
Види підсумкових робіт							Бал
Експериментальне дослідницьке завдання							Т / 30
Підсумкова контрольна робота							Т / 30
Усього	120	10	14		88	8	100

Таблиця 2а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
-------------------------------	--------	------	--------	------	-----------	-------	-----------------------

Змістовий модуль 1. Language and Power. Theory and Practice							
Тема 1 Language as one of the most powerful forces in human culture. Structures of language and structures of power. Social theories of power. Linguistic approaches to studying power. Power and Dominance. Language of power and power of language	29	1	1		24	3	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. <i>The Persuasive use of language in advertising and politics</i> Language as a tool of forming people's beliefs, values and ideologies. Worldview and language. Argumentative ploys and fallacies. Standards of critical thinking as a powerful source of human mind. Unequal access to public discourse as unequal access to power resources	31	1	2		24	4	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	60	2	3		48	7	20
Змістовий модуль 2. Language, Power and Social Relations							
Тема 3. <i>Language and Interaction in Institutional Discourse.</i> Linguistic inequality in medical discourse. Language and power relations in academic communication. Power and dominance in job interviews. Language and inequality of immigrant services	30	1	2		24	3	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 4. <i>Ethnic, racial, and gender inequality</i> Language as human rights issue. The cultural and economic dominance of certain languages. Diglossia and linguistic inequality. Endangered languages. Language death. Gender and linguistic inequality. White supremacism. Power of masculinity and hetero-normativity.	30	1	1		24	4	ДС + ДБ + РК / 5

Разом за модулем 2	60	2	3		48	7	20
Види підсумкових робіт							Бал
Експериментальне дослідницьке завдання							Т / 30
Підсумкова контрольна робота							Т / 30
Усього	120	4	6		96	14	100

4. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота включає опрацювання матеріалів лекцій, підготовку до семінарів, систематизацію вивченого для написання підсумкового тесту, огляд основної й додаткової літератури, перегляд відеоматеріалів для підготовки до практичних занять із наведеного вище переліку.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика викладача щодо здобувачів освіти. При вивченні ВОК здобувач освіти виконує завдання згідно з силабусом. Ці види діяльності оцінюються балами, розподіл яких описано у *таблиці 2* (денна форма) та *таблиці 2а* (заочна форма).

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності унормована в [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)) згідно з яким учасники освітнього процесу мають усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися розкладу навчального процесу, зокрема заборонено списування під час тесту (у т.ч. із використанням мобільних телефонів). Здобувачам освіти необхідно складати всі завдання самостійно, без допомоги сторонніх осіб; надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не публікувати відповідей до тесту та письмових завдань; зазначати джерела інформації та посилаючись на роботу інших авторів у разі використання результатів їхньої роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно погіршити чи покращити результати інших студентів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) на лекційному чи семінарському занятті здобувач освіти самостійно проходить пропущену тему/теми й може звернутися за консультацією до викладача. Матеріал пропущеного семінарського заняття студент за погодженням з викладачем може відпрацювати в онлайн/офлайн-форматі (відповідно до затвердженого графіку консультацій кафедри практики англійської мови), але не пізніше прикінцевого заняття. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

За наявності об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими освітніми потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умов певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план, і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до [Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.](#)

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання завдань та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно з [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#) та рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 р., протокол № 7, здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

Критерії поточного оцінювання знань на семінарських заняттях

5 балів – здобувач освіти володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних відповідей та письмових завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; правильно вирішив усі письмові завдання;

4 бали – здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних відповідей та письмових завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно вирішив більшість письмових завдань;

3 бали – здобувач освіти володіє навчальним матеріалом загалом, викладає його основний зміст під час усних відповідей та письмових завдань, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно вирішив половину письмових завдань;

2 бали – здобувач освіти володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних відповідей і письмових завдань, недостатньо розкриває зміст питань, допускаючи при цьому суттєві неточності; правильно вирішив меншість письмових завдань;

1 бал – здобувач освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в

зможі викласти зміст більшості питань теми під час усних відповідей та письмових завдань, допускаючи при цьому суттєві помилки; правильно вирішив окремі письмові завдання;

0 балів – здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань; не вирішив жодного завдання тесту.

№	Види навчальної діяльності	Бали	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
			Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
			Відсутність на занятті
2.	Позааудиторна (самостійна) робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем соціолінгвістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання самостійних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
			Невиконання завдань.
3.	Експериментальне дослідницьке	5	Творчий підхід до виконання індивідуальних дослідницьких завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації мовного

завдання Контрольна робота		матеріалу; У контрольній роботі 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
	4	Загалом правильне виконання індивідуальних дослідницьких завдань, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації мовного матеріалу, У контрольній роботі 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
	3	Індивідуальне дослідницьке завдання виконане несистематизовано, неаргументовано; неповне розкриття теоретичної проблеми, недостатньо повна інтерпретація мовного матеріалу У контрольній роботі 5–6 помилок щодо змісту або форми
	2	Індивідуальне дослідницьке завдання виконане невірно; неправильне трактування теоретичної проблеми, неправильна інтерпретація мовного матеріалу, У контрольній роботі 7 і більше помилок щодо змісту або форми
	0	Невиконане індивідуальне дослідницьке завдання Відсутність на контрольній роботі

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач вищої освіти складає залік, при цьому попередньо набрані бали анулюються. Повторне складання заліку допускається не більше, ніж два рази: один раз – викладачу, другий раз – комісії, яку затверджує декан факультету. Оцінка за складання заліку під час ліквідації академічної заборгованості здійснюється за 100-бальною шкалою і включає: усну відповідь за матеріалом освітнього компоненту, письмовий тест за матеріалами лекцій.

Перелік питань на залік:

1. Structures of language and structures of power.
2. Social theories of power.
3. Linguistic approaches to studying power.
4. Power and Dominance.
5. Language of power and power of language.
6. Language as a tool of forming people's beliefs, values and ideologies.
7. Worldview and language.

8. Argumentative ploys and fallacies.
9. Standards of critical thinking as a powerful source of human mind.
10. Unequal access to public discourse as unequal access to power resources
11. Linguistic inequality in medical discourse.
12. Language and power relations in academic communication.
13. Power and dominance in job interviews. Language and inequality of immigrant services.
14. Language as human rights issue.
15. The cultural and economic dominance of certain languages.
16. Diglossia and linguistic inequality.
17. Endangered languages.
18. Language death.
19. Gender and linguistic inequality.
20. White supremacism.
21. Power of masculinity

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль має на меті перевірку рівня знань здобувача вищої освіти під час виконання завдань з БОК та оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальним принципом. Формою підсумкового контролю є *залік*.

Шкала оцінювання (максимум 100 балів)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Baudinette, T. Constructing identities on a Japanese gay dating site. *Journal of Language and Sexuality*. 6:2. 2017. P. 232-260.
2. Chambers, J. K. *Sociolinguistic Theory: Linguistic Variation and Its Social Significance*. Malden: Wiley Blackwell, 2009. 332 p.
3. Dijk, van. T.A. *Discourse and Power*, 2008. London: Palgrave, 320 p.
4. Eckert P. The limits of meaning: Social indexicality, variation, and the cline of interiority. *Language*. Vol 95, No 4, 2019. P. 751-776.
5. Fairclough, Norman. *Language and power*. London: Longman, 1989. 248 p.
6. Kiesling, S.F. *Language, Gender, and Sexuality*. Routledge; 1st edition. 2019. Mooney, A., and Evans, B. 2014.
7. Mooney, Annabelle. *Language, Society & Power: An Introduction* (4th Ed.). NY: Routledge. 2018.

8. Seals, Corinne A. Choosing a Mother Tongue: The Politics of Language and Identity in Ukraine. Bristol: Multilingual Matters, 2019, 213 p.
9. Thornborrow, Johanna. Power Talk. Language and Interaction in Institutional Discourse, London: Longman, 2002. 145 p.
10. Wardhaugh, Ronald. An Introduction to Sociolinguistics. 2006. URL: http://home.lu.lv/~pva/Sociolingvistika/1006648_82038_wardhaugh_r_an_introduction_to_sociolinguistics.pdf
11. Watts, Richard J. Politeness. Cambridge University Press, 2003. 318 p.